

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio II. De divisione animarum & subjectis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

talis, transeat ad esse vitalis, respondebitur: Quia non proficiscitur à principio indebito, si queratur, potest esse entitas actus, & non habere hoc quod est non proficisci à principio indebito, respondebitur: Quia proficiscitur ab intrinseco principio, de quo ipso queritur, quid sit? petiturque principium, quia respondetur ideo esse actum vitalem, quia est vitalis.

RESPONDETUR. Non peti hoc principium, quia respondere per definitionem actus vitalis, non est respondere petendo principium, sed est dare ultimum responsionis. Quod si ulterius queratur quid sit proficisci ab intrinseco? & per quid transeat ad esse proficiscens ab intrinseco? melior responsio formari non potest, quam faciundo inductionem, & ostendendo, quid sit proficisci ab intrinseco.

INSTABIS 4. Non potest sufficiens mutatio ostendi ad transitum à non esse causantis ad esse causantis, quod scilicet nulla alia causa creata se moverit ad hunc effectum producendum. Ergo nec ad vitalitatem sufficiens erit mutatio, quod non sit producta illa entitas à principio indebito.

RESPONDETUR. Negando Consequentiam, quia ut dicebam in Physicis fieri potest ut omnes assumantur causa ad eundem effectum Divinitus producendum, quo casu non est sufficiens mutatio, cur hæc causa causabit, quia scilicet alia non causarent, cum posset fieri ut alia causent, causet tamen & hæc, nec ejus causatio explicari poterit per negationem causantium aliarum causarum. Jam autem si assumantur omnes alia cause ad actum cognitionis producendum, respectu omnium aliarum, non esset cognitio illa vitalis, nisi respectu principii intrinseci & debiti, hinc negatio perfectionis à principio indebito, erit sufficiens, ut hæc nonnisi causa, causet illum effectum, utque ille sit vitalis.

INSTABIS 5. Hoc quod se ipso dependet ab aliquo principio non potest produci per intermediam actionem, Ergo cum actus cognitionis per se pendeat à principio vitali, non potest produci per intermediam actionem, quo posito sic ulterius turgetur: Quod non producitur per intermediam actionem, non potest nisi ab hoc principio produci.

RESPONDETUR. Actum illum à principii indebitis actione condistincta producendum, sed à principio debito sine ulla actione intermediaria: quia tamen hoc, quod est dependere seipso, non habet actio vitalis nisi in circumstantia retentæ vitalitatis, fit ut extra hanc circumstantiam, distincta actione produci possit.

QUÆSTIO II.

De Divisione Animarum & Subjectis.

Dividitur communiter anima in negativam, quæ plantis convenit, in sensitivam, quæ animalibus, in rationalem, quæ homini, & circa hanc ultimam

Quæritur potest: An secundum gradum intellectui informet corpus Anima Rationalis negat Cajetanus, affirmant communiter reliqui. Commodius sub distinctione respondebitur. Si enim intellectuale sumatur, prout est à parte rei identificatū sensitivo & vegetativo in anima, sic etiam secundum gradum intellectui informat, quod enim convenit creatæ formalitati, realiter debet convenire & alteri cui identificatur. Si autem intellectivum formaliter, sumatur per ordinem ad nostros conceptus, præcisè; sic sumpta, non est informativa anima corporis, secundum gradum intellectualis; ex præcisa enim ratione intellectualis, absolvit à corpore.

Sed ante infusionem animæ rationalis præcedit distincta realiter anima vegetativa per quam nutriatur fœtus, & quam postea subsequatur sensitiva, ac denique hac expulsa succedat rationalis. Hæc successio non est admitenda, multiplicat enim Entia sine necessitate, poterit enim rationalis anima, in quantum habet dispositiones ad vitam nonnisi vegetativam, exercere officium vegetativæ in quantum habet dispositionem nonnisi ad sensationes, exercere operationes sensitivas. In hac resolutione unum difficile est, nam ante quadraginta dies, non infunditur anima fœtui masculo, & tamen fœtus post conceptionem brevi, nutritur sanguine per venam umbilicarem & in abortivo quatuordecim v. g. dierum, si figatur stylus retrahit sese, Ergo vivit & non per animam rationalem, quæ tum non supponitur adhuc infusa. Sed neque id evincit, nam nutritio illa referri debet in vim materialem, & retractio illa in spirituum calidorum copiam; & sicut amputato capite si ex templo pungatur, solet retractio accidere, & non propter animam, sic & in præfenti.

DIFFICULTAS I.

Animaturne Sanguis?

Affirmat Hurtardus, Ariaga & Oviedo; negat uterque Suarez, Valquez, Pontius, pensanda sunt fundamenta utriusque partis.

Punctum Difficultatis I.

Proponuntur argumenta partis negativæ.

Primum Argumentum est, quo utitur recentior Suarez. Solæ partes componentes & integrantes corpus informantur ab anima, non verò partes non integrantes. Sed sanguis non est pars componens & integrans corpus, sed solum pars requisita ad operationes, Ergo &c. Minorem probat autoritate Innocentii: qui condistinctuit partes componentes, & has appellat quatuor elementa, à partibus non componentibus; quales sunt quatuor humores.

RESPON-

RESPONDETUR. Argumentum hoc fundari in sola voce. Si enim nomine corporis veniant nonnisi solidæ partes, in ista acceptione vocis, sanguis non integrat corpus: si autem sumatur pro toto, quod est condistinctum formæ, sive per modum fluidi, sive per modum solidi, sive compositivè sive integrativè pertinentis, isto sensu, est pars integrans, corpus, sanguis. Quod attinet ad auctoritatem citatam, illa condistinctum quidem sanguinem & alios humores ab elementis, quæ dicuntur componere mistum, sed illo loco non negat illos humores condistinctos ab elementis, spectare ad integritatem corporis, imò ex hoc loco, ut infra videbimus, opposita sententia pro se arguit.

INSTAT Idem auctoritate Tridentini Sessione 13. cap. 3. Ubi docet Tridentinum ex vi verborum poni corpus, concomitantem sanguinem, quod non diceret, si pars integrans corporis, foret sanguis.

RESPONDETUR, accipere Tridentinum ly corpus, prout est in usu & significatione humana morali, in qua nomine corporis, non venit sanguis, & tamen ex vi verborum consecrationis panis, debet hoc nonnisi poni, quod ex usu humano, significat corpus solidum. Neq; inde sequitur, quod debuisset addi in forma consecrationis panis, ly corpus solidum, nam sine hoc addito, secundum usum humanum, ly corpus, supponit pro solido, quamvis enim v. g. aqua licet sit fluida, nihilominus appellatur corpus, inde non sequitur sanguinem etiam nomine corporis venire debere, quia appellatio unius, tali nomine, non inducit appellationem aliûs, eodè nomine; consequenter appellari potest fluida aqua, corpus; non appellari autem sanguis.

ADDIT Ariaga, quando dicitur: Memento homo quia pulvis es, & in pulverem reverteris, non est necessarium, ut hoc verificetur de toto hoc, quod includit homo, sed nonnisi de carne, sic quamvis dicatur vi verborum poni corpus, poni potest non totum id, quod simpliciter est corpus, sed verificari poterit, nonnisi de parte illius, hoc est de solido corpore. Ergo ea ponuntur directè & non concomitanter vi verborum consecrationis panis, quæ subsunt in humana significatione huic voci corpus, quæ vox pro solido hîc & nunc supponit. Cumque ipse Christus contra distinctè à corpore meminerit sanguinis, non debebat directè vi verborum consecrationis panis, poni sanguis.

Secundum Argumentum est Pontii: Anima indivisibilis humana, non potest animare partes discretas, & non continuas, sed sanguis non continuatur cum aliis partibus solidis humanis. Ergo non animatur anima rationali, consequenter nec animabitur anima aliorum animalium. Minor probatur auctoritate Aristotelis lib. 4. Hist. animalium cap. 14. & 2. de parte Animalium, cap. 3.

RESPONDETUR. Majorem esse falsam, nam non nisi homogeneorum est continuatio, & tamen multæ sunt partes heterogeneæ in homine, nihilominus animatæ, nam non sunt quid homogeneum ossa est caro, imò caro & forte cutis, quæ tamen animantur, sufficit itaque ad id sola contiguitas, totius, habentis unitatem corporis, intentam per se, à natura. Quod si dicas inter ossa intercedere cartilaginem beneficio cuius totum animatur, nihil evinces; quia illa ipsa ossa, cartilago, & caro, non sunt homogenea, adeoque nec continuata, & tamen ad animandum, illa continuatio requiritur per Objectionem.

Tertium Argumentum est. Sanguis est alimentum viventis, absurdum autem videtur, aliquam partem integram viventis, esse à natura institutam pro alimento ejusdem viventis.

RESPONDET multis ad hoc argumentis Hurtadus & Ariaga negat omnem nutritionem debere esse substantialem conversionem ossaq; dicit ex medulla nutriri. Deinde dici potest, id, quod Antonomastice nomine nutritionis venit, est alimentum ab extra sumptum, sed inde non sequitur, quod sanguis minus principaliter intro jam positus, non possit dici nutrimentum. Quod autem addit Pontius absurdum videri, quod una pars viventis, ordinetur à natura, ut convertatur totaliter in aliam partem; id potius probabit sanguinem non esse alimentum; nam si absurdum est partem viventis ordinari à natura, ut convertatur in aliam partem; sic dicam absurdum etiam esse, ut pars non vivens, quæ tamen integrat ipsum vivens, nutriat aliam partem. Unde informatur negatur id esse ullum absurdum, quod assumit objectio. Quod autem dicit Mastrius hîc 109. ar. 2. exinde sequi, quod vivens seipsum destrueret; id non convincit; non enim destrueret sed repararet, cum sanguinis v. g. temperamento destructo substitueret aliam partem sanguinis.

Punctum Difficultatis 2.

*Rationes pro animatione sanguinis de-
ciditur, Difficultas.*

RATIO prima est, qua utitur Ariaga & Ovidio ex auctoritate. Quia scilicet sanguis, est vera pars hominis, pertinet ad veram ipsius constitutionem. Ergo verè animatur, quia partes totius, debent formâ totius informari. Antecedens autè probatur ex auctoritate Innocentii supra citati, qui docet, aquam & sanguinem, fluxisse de latere Christi, ut ostenderetur, Christum habuisse quatuor humores, qui pertinent ad veram hominis constitutionem.

† (K) 4 RESPON-

RESPONDETUR huic rationi, imprimis ut patet ex textus verbis à recentiori Suarez citatis, illic non habetur, quòd constituatur corpus à sanguine, sed tantum quòd sicut sunt quatuor elementa constituenta corpus, sic dentur ad augmentationem consimiles illis humores quatuor, sanguis, cholera, phlegma, & melancholia: & tamen certum est, melancholiam & flavibilem non vivere. Rursus transitio Antecedente negatur consequentia, quamvis autem partes constitutivæ totius, debeant informari formâ totius, non tamen informari debent omnes partes integrantes, etiam non primariæ, qualis est sanguis, nam primariæ qualis est caro, ossa, nervi dicuntur communiter animari, quantumvis sanguis, quia est necessarius ad obeundas functiones animæ, magis ad integritatem corporis spectet, quam aliæ partes non nisi ad ornatum requisitæ, ut capilli, ungues &c.

Denique posset quispiam dicere, quòd aliud sit quærere, an partes informantur forma totius, & aliud an vivant; nam qui simpliciter omnes formas partiales excludere vellet, dicere posset, quòd omnes illæ partes informantur anima, sed non vivant; quia sicut fieri potest ut anima tribuat primo nonnisi gradum vegetantis, deinde sentientis, idque defectu dispositionum debitum, sic informare poterit sanguinem, non tribuendo illi gradum viventis.

DICES. Ergo poterit aliquid informari ab Anima, & non vivere.

RESPONDETUR. In sententia quæ negat dari ullas formas partiales, debet dici omnes partes informari ab una eademque forma, & cum doceatur esse aliquas partes in vivente, quæ non vivant, hoc ipso consequenter debet dici quòd informantur aliquæ partes ab anima, & non vivant, si ipsæ non sint capaces, ut vivant.

Secunda AUCTORITAS est Tridentini. Quod docet per concomitantiam, quâ inter se partes copulantur, sanguinem esse sub speciebus, quod non diceret, si non sentiret corpus & sanguinem esse veras hominis compartes, adeoque animari animâ.

RESPONDETUR. Quod sanguis sit quidem pars integrans, sed non primo integrans Christi, consequenter non debet esse animatum quid. Adde nec ex vi animati, nec ex vi non animati taxari debet, quid vi verborum directè ponatur. Non ex vi animati, quia si ex vi verborum, non est necesse directè poni animam quare erit necesse ex vi verborum poni aliquid, quia est animatum. Non etiam ex eo debet taxari, non poni aliquid vi verborum, quia est inanimatum, nam directè vi verborum consecrationis panis ponitur quantitas

corporis Christi, & tamen illa non animatur.

Tertia AUCTORITAS. Est Ephesini concilii in Epistola ad Nestorium, ubi dicit: Verbum factum esse hominem, assumptione carnis & sanguinis, unde sentit concilium partes hominis esse carnem & sanguinem, & si una compars, hoc est caro vivit, vivet & sanguis, cum eodem modo, de utraque parte loquatur Ephesinum.

RESPONDETUR. Quod verba concilii nihil dicant de vita sanguinis, quamvis autè de utraque parte eodem modo loquatur concilium, locutio illa accipienda est cæteris paribus, non enim sequitur, ex eo, quia corpus & sanguis sunt partes hominis, eundem jam habere modum essendi partium. Et sicut quando dicitur, homo in pulverem reversurus, non sequitur etiam animam in pulverem reverti, ita quamvis constet homo corpore & sanguine, non sequitur, si corpus vivat, debere etiam vivere sanguinem.

Quando autem dictum est, sanguinem esse partem integram & requisitam ad functiones animæ, non sequitur etiam aërem esse partem integram hominis, eò quòd sit necessarius ad operationes vitæ in homine, nam hæc ratio cæteris paribus accipienda est; deficit autem aër à modo partis, ad integritatem viventis requisitæ, nam si Deus conservaret hominem sine aëre, non diceretur incompletus esse, & exigens aliquid integrum conjunctum, ad sui complementum; & tamen sine sanguine conservatus, esset incompletus homo. Deinde non ordinatur aër ad conservationem viventis per se, hinc omni vivente sublato, non esset necesse corrumpi aërem. Jam autem corrupto vivente, corrumpitur sanguis, propter ordinem quem dicit, per se, ad conservationem viventis.

RATIO Secunda est, qua utitur idem Ariaga, Sanguis est pars hominis ut responsum est, non est autem pars essentialis, nam hæc est materia & forma, utrumque ante unionem incompletum essentialiter, quam incompletionem in se non dicit jam sanguis. Non etiam sanguis est pars integralis, quia si esset pars integralis, deberet esse vivens, nam homo in suo conceptu essentiali, dicit necessario animam rationalem. Ergo pars integralis hominis, dicit necessario partem materiæ unitam illi animæ, semper enim pars integralis totius, dicit essentialiter id, quod totum ipsum essentialiter includit.

RESPONSUM jam supra, qualis pars integralis hominis sit sanguis, & qualis pars integralis debeat informari formâ totius. Deinde, nego hominem in suo essentiali conceptu dicere necessario unitam rationalem animam, singulis ejus & omnibus partibus. Nego item, quòd sanguis

sanguis sit pars integralis totius viventis quâ vivens est, licet sit pars totius viventis denominativè; scilicet in quantum dicit, totum completum ex partibus, quas continet; sive illæ sint viventes sive non viventes, desumpta viventis denominatione à nobiliori.

INSTAT 1. Ariaga. Anima rationalis in omnium sententia, est totalis & completa forma. Ergo non potest unum facere cum sanguine, si ille non animatur, sed aliam habet formam. Imò ægrè concipitur, quomodo anima uniatur cum forma sanguinis, tum propter diversitatem, tum ex hoc, quod cum forma sanguinis deberet facere extensionem, sicut punctum materiale additum alteri, facit extensionem & continuationem. Quod si anima rationalis non continuatur cum forma sanguinis, nec materia utriusque continuabuntur, neque poterit esse sanguis pars hominis; nam partes, debent esse inter se unitæ.

RESPONDETUR imprimis. Qui admittunt formas partiales etiam partium viventium, eodem modo discurrunt de forma sanguinis ac de aliis formis partialibus; qui autem non admittunt formas partiales, partium viventium, dicent se ita discurrere de sanguine, ac discurrit idem Ariaga, de lacte, semine, & si quid aliud non vivit in homine: sicut ergo ille dicit, non fieri unum per se ex anima & forma lactis, sic illi dicent, non fieri unum per se, ex anima & sanguine, rigoroſè loquendo. Nam hoc non constat, nisi iis, quæ se habent per modum materiæ & formæ, vel quæ continuantur; esse tamen unum per se quodam modo, propter subordinationem & ordinem, & bonum totius propter intimitatem, &c. similia. Concesso etiam quod illorum materiæ, de quibus hæc, continentur proportionata continuatione, non sequitur inde, quod cum forma sanguinis faciat anima extensionem, sicut nec facit extensionem anima unita materiæ. Negamus item quod punctum additum puncto, possit facere extensionem, imò concesso etiam hoc, non tenebit paritas; quia nonnisi ex accidenti punctum non faceret extensionem sine alio, si natum sit illam facere in accessu alius puncti; Anima autem rationalis, non est nata facere extensionem, hinc continuata, sive cum materia sive cum forma, habente extensionem vel partes, non facit ipsa extensionem. Addo denique illa propositio: Anima rationalis est forma totalis & completa, si hunc sensum faciat, quod præter illam, nulla alia sit forma, petit principium & apertè falsa est in sententia tenentium formas partiales, cum tamen dicat Ariaga propositionem à se adlatam in omni sententia esse veram.

INSTAT 2. Ariaga. Homo sine sanguine est mutilus; pars autem integralis est illa, sine qua est animal mutilum.

RESPONDETUR à Recentiore Suarez, negando antecedens cum etiam corpus Christi in sepulchro ex sanguine fuerit, neque tamen illud quispiam appellavit mutilum. Sed pone hominem sine sanguine esse mutilum, non sequitur jam sanguinem animari, licet ille spectet ad complendam suo modo totalitatem hominis, exigentia autem sanguinis fundatur nonnisi in eo, quod ob humiditatem & fluiditatem suam, pervadat omnes partes corporis, & deserviat ad deferendos spiritus vitales, tanquam vehiculum quoddam, de quo vide etiam citatum Pontium.

RATIO 3. est. Si sanguis non esset animatus non fuisset assumptus à verbo, & tamen fuisse assumptum constat ex materia de Incarnatione. Sequela probatur. Tum quia irrationalem animam assumere non potest verbum. Tum quia aliàs assumpsisset naturas plures, quam unam, posset sanguis denominari Deus & Verbum, cum ipso diversum suppositum constituisset.

RESPONDERI potest negando Sequelam, negando item irrationalem naturam assumi non posse, & quamvis Christus assumpserit unam singularem naturam, quia tamen assumpsit includentem alias incompletas, potuit etiam assumere & sanguinem. Sanguis tamen ille non potuit dici Deus, quia Deus prædicatur nonnisi de eo, quod habet rationem totius, ut colligi potest ex materia de substantia; quia autem sanguis non habet rationem totius, fit ut etiam de assumpto sanguine non possit dici, quod sit Deus, sed tantum, quod sit sanguis divinus. Quod autem dicitur: diversum suppositum constituendum fuisse ex sanguine & verbo præter jam dicta sic solvitur. Quia si sumatur diversitas, materialis, certum est quia aliud est materiale sanguinis, aliud materiale v.g. carnis, si autem sumatur diversitas formalis, nulla hæc erit, quia utrobique unitum idem verbum divinum. Quanquam ut jam dixi, ex sanguine & verbo, non constitueretur unum suppositum, quia suppositum habet rationem totius, quod non habet sanguis.

INSTARI potest adhuc. Si non animatur sanguis vel datur alia forma substantialis informans sanguinem, vel eadem anima informat eum, non tribuendo illi gradum animati, si alia. Ergo dantur formæ partiales, si informat sanguis ab anima. Ergo supervacaneè informatur sanguis ab anima, cum illi non tribuat gradum animati.

RESPONDETUR. Imprimis argumentum multum probare, probaret enim lac, semen &c. esse animatum quid. Quamvis autem non tribueret lacti, anima, rationem animati, non erit supervacanea; quia tribuet gradum informati, defectusque non tribuendi gradum animati, re-

ti, rejici debet in defectum dispositionum, de quo etiam aliàs dictum, & quia ipsa anima, non exigit in sanguine istas dispositiones, non ponitur tamen anima ita in sanguine sicut v. g. in lapide, quia in anima non determinat dispositiones sanguinis. Sed concessa etiam forma speciali sanguinis, possunt negari formæ partiales viventis in partibus viventibus, non verò in iis quæ non vivunt, quia in non viventibus collectio accidentium non potest in aliud principium referri, quàm in illam formam partialem. His consideratis pro utraq; parte.

DICENDUM est: *Sanguinem non animari.* Probat: Quia ex una parte nullæ rationes convincunt illum animari, nec habetur in illo signum manifestum vitæ, quale ordinariè admittitur augmentari per intus-susceptionem, ex altera parte sicut non sunt multiplicanda Entia sine necessitate, sic nec gradus excellentiæ, qualis est esse animatum, unde etiam à simili infertur, nec lac nec semen animari, præcipuè cum lac à sanguine, non nisi accidentibus differat ex 4. de Generatione animalium capite 8vo, nostram Sententiam docet sanctus Thomas Ima parte Questione ultima articulo primo.

DIFFICULTAS II.

De aliis quænam animantur.

ASSERO 1. *Animari ossa.* Ratio: Nam si ossa non animarentur partes primò constituentes corpus non animarentur, consequenter primò pars constitutiva animalis non esset animata, sensusque ipse doloris qui est in ossibus, suadet illorum animationem; quod si in aliquibus ossibus non sentitur dolor, tamen ob similitudinem cum istis quæ aliàs sentiunt dolorem, animari dicenda sunt. Clarè id docet Aristoteles Primo de Generatione Capite 4.

ASSERO 2. *Dentes animari.* Ratio, quia augmentantur, & illorū augmentatio non potest rejici nisi in intus-susceptionem, nam dum crescunt dentes, lateralibus partibus augmentatis, non apparet, à quo, extra aggesto, augmententur. Neque valet si dicas dentes non habere terminum magnitudinis, eò quòd attriti continuo usu reparent sese, non inquam valet si id dicas, quia quando assumitur viventia habere terminum magnitudinis, non est iste sensus quod se non reparent, ut se in eodem statu servant, sed quod non excedant certam magnitudinem.

ASSERO 3. *Capillos vivere.* Ita Ariaga contra Oviedo.

RATIO. Tum quia ita videtur sensisse Aristoteles libro tertio historiæ animalium cap. 10. & de generatione animalium cap. 3. & 4. Tum quia per intus susceptionem nutriuntur unde

cum attonduntur, crescunt in cuspidem, proximè, ad partem attonsam; illaque parte molliores sunt; quod utramque apparet manifestè, vivente arbuscula, si præscindatur, primo constat per experientiam in barbis promissis partiri sese capillos, qualis partitio per frondes arguit in arboribus vitam. Valefius etiam observavit in radicibus capillorum observari fibras, seu venulas quibus attrahunt nutrimentum. Neque valet quod urget Oviedo, nempe in aliquibus equis ita crescere capillos, ut terram verrant, quod notat illos non habere terminum magnitudinis, non inquam valet si dicas, quia hoc bene referri potest in multitudinem materiæ & dispositionum ad capillos debitum, & sicut quia homines aliqui sunt vel erant valde proceri non sequitur carentia vitæ in illis corporibus, vel quod non habent terminum magnitudinis sic nec in præsentia sequitur, capillos non vivere. Denique cum ordinariè videamus etiam non attonfos capillos ulterius non crescere, ab hac experientia poterimus argumentari quod vivant.

DICES 1. Aristoteles 2. de Generatione animalium cap. 4. docet quod capilli gignantur ex excrementis per virtutem expulsiivam inutilis materiæ, quæ per poros propulsa, cum in exhalationes subito non evanescat frigore duratur & exsiccatur, excrementa autem non animantur.

RESPONDETUR ex secundo de generatione animalium capite 4to. Excrementum esse duplex, quoddam absolutè, & ex hoc negatur augeri capillos & excrementum partium primariarum & ex hoc concedo nasci capillos. *Notabilissima, inquit loco citato quæque pars ex concocto sincerissimo primoque alimento, reliqua necessaria ac illorum gratia constituenda ex deteriore & reliquis excrementis.* Quod ipsum ulterius illustrat instantia petita à Patrefamilias, qui cibum liberis meliorem, deteriore servis, vilissimum dat fociis animalibus. Unde quamvis nata ex excrementis absolutè, non viverent, possent vivere nata ex illo, ut vocat Aristoteles concocto sincerissimoque.

DICES 2. Constare per experientiam, quod mortuorum capilli crescant. Ergo apparet illos non vivere.

RESPONDENT aliqui, quod non nisi evolvantur, sed hæc responsio non satisfacit. Nam hoc est arbitrarium, nam quis credat teneri illos prius paratos & plicatos, sub cute nec primum tunc eos pullulare cum emicant. Commodius dicitur: Non raro contingere ut fiant aliqua opera vitalibus consimilia, quæ non nisi ex modo productionis & agendi diversitatem habeant, unde non sunt illi propriè capilli, sed est consimile quid iis, quæ ex putredine arboris nascuntur arboremque obsident, nec sunt vel adeò firma radice forte quæ tonsi in acumen non

DIFFICULTAS I.

Potestne Sensus ferri in Objectum absens.

non desinerent. Quod si id referatur in ignobilem formam, tamen vegetantem tunc reprobabilem? Quod autem in confirmationem nostram asserti adducit recentior Suarez plicam abscissam sanguinem fungere, constat per experientiam, id non ita se habere.

ASSERO denique. *Ungues vivere.* Quamvis clarius censeantur vivere in sua radice.

RATIO. Quia augentur per introsusceptionem, quæ introsusceptio non est quidem definitivè vita, est tamen illius signum in viventibus materialibus.

DICES. Si unguis per introsusceptionem augetur, tunc omnes partes æque crescerent, sed non omnes partes æque crescunt, quia si signes unguem punctulis, puncta illa æquè à se distabunt æquè à radice. Ergo non omnes partes æquè augentur, quia deberent à se recedere, & cum illæ maculæ tandem in extremitates deveniant signum est, totum unguem non nisi per protrusionem augeri.

RESPONDENT aliqui, quod in juvenibus unguis distantiam illarum notularum rei ferant eo, quod plus acquirant quàm deperdant licet in unguibus senum non deprehendatur major distantia. Nec urget quod illa signa tandem in extremitates desinat, ut ex hoc probetur non, augeri illos per introsusceptionem poterunt enim adhuc per fibras bene trahere à radice alimentum.

RESPONDERI etiam posset. Quod si cætera essent paria etiam illa signa magis à se distarent, sed quia obest caro ad latera circumposita, hinc fit ut nonnisi illam partem notabilius vergant, ubi non est obstitentia carnis tandemque in extremitates defluant, forteq; ipsa figura qualem illis natura providit facit ut non possint diducere situm.

Deniq; ipse modus crescendi unguium scilicet latior in extremitatibus ostendit illos vivere, quia etiam dilatantur arbores ratione frondium, & si hic esset nonnisi mera protrusio non esset ratio illius dilatationis, deberet enim proportionari foramini, ut ita dicam per quod protruditur. Quod autè magis crescant in morbidis non probat illos vivere, sed ostendit in illis plus reperiri materiæ ad illorum pullulationem. In his tamen quidquid placuerit teneri potest.

QVÆSTIO III.

De Potentiis Materialibus.

DE distinctione potentiarum agetur infra ubi de anima rationali potentiisq; immaterialibus. Ipsæ potentie Materiales dividuntur in internas & externas. Externæ sunt, quinque sensus. Internæ autem, sensus communis & appetitus sensitivus, seligemus circa hæc quæ sunt magis disputabilia.

DICENDUM est 1. *Potentias materiales externas non percipere naturaliter objectum absens.*

Probatur experientia: Quia nemo experitur se videre rem absentem, nec audire vocem nemine loquente. Neq; valet si dicas per breve tempus durare posse species objecti, nam quamvis hoc foret verum de aliquibus non tamè universaliter de omnibus, & ita videmus quod species visibiles imitentur naturam lucis, quæ non durant luminoso ablato, quod autem durent aliquantulum species soni sustinet Ariaga. Quod autem non durent species visus, rejici id debet in naturam specierum à posteriori nobis cognitam.

DICENDUM 2. *Divinitus fieri posse ut oculus videat objectum non existens.*

PROBATUR. Quia non implicat contradictionem, ut Deus per suam omnipotentiam producat speciem objecti non existentis uniatq; illam sensorio. Ergo tunc elicitur visio, nam habebit omnia complementa videndi, nec ad sensorium spectat discernere, undenam ortæ illæ species.

Non implicat item ut sine positione speciei suppleat Deus concursum speciei ut compleat potentiam ad eliciendam sibi proportionatam sensationem. Ita docet Oviedo Controversia 4ta animastica Puncto 4to. Contra utrumque Suarez & contra Conimbricenses in quantum docent fieri non posse divinitus ut sine specie produci possit sensatio supplente scil. Deo concursum speciei, ut complente potentiam.

OBJICIT 1. recentior Suarez. Sensus non possunt ferri extra suum Objectum, qualis est sola res sensibilis, res autem sensibilis non est nisi existens & quæ sit præsens saltem apparenter.

RESPONDETUR. Sensum posse ferri extra suum objectum naturale licet non possit ferri extra suum objectum obedientiale; Nego autem quod intra objectum obedientiale oculi non contineatur objectum non existens. Imò cum eodem modo se habeat in ordine ad præsentari sive in se existens diffundat species, sive ex illo absente construeretur species, censendum erit, quod ad pernosendum objectum alterutro ex his modo habens ab intrinseco possit moveri potentia, adeoque ad illud noscendum inchoatam ut vocant vim habebit; dico rursus objectum sensus esse sensibile vel in se vel in aliquo loco, ejus seu concursus supplente.

OBJICITUR 2. Impossibilis est visio quæ nihil videat: Ergo visio non existentis objecti est visio quæ nihil videt: Ergo visio non existentis objecti est impossibilis, Major probatur, quia si possibilis esset visio quæ nihil videat, & esset visio & non esset, esset ut supponitur, non esset